Dosarul nr. 2-22123288-12-2-14082024 (2-10938/24)

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

12 iunie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul centru)
Instanţa compusă din:
preşedintele şedinţei, judecătorul Brăgaru Alina
grefier Mamaliga Vitalina
cu participarea reclamantei și reprezentantului reclamanților, avocatul Levinschi Alexandru,

a examinat în şedinţa de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cereș Irina și S.R.L.”Realchimie&CC” împotriva lui Rotaru Ion cu privire la dezmințirea informației defăimătoare, apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată și,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 19 august 2022, Irina Cereș și SRL Realchimie & CC au depus în instanța de judecată o cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Rotaru privind constatarea caracterului fals și defăimător al informațiilor și relatărilor care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională, viața privată și de familie, obligarea pârâtului de a dezminți în public informația defăimătoare, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor judiciare.
2. Prin cererea de chemare în judecată reclamanții solicită:
   - constatarea caracterului fals și defăimător, fără substrat factologic suficient al informațiilor și relatărilor, care lezează onoarea, demnitatea, reputația profesională, viața privată și de familie a reclamanților Cereș Irina, soțul succesor al defunctului Cereș Eduard, SRL Realchimie & CC, publicate și răspândite de către Rotaru Ion prin intermediul mesajelor SMS, expediate la 27 iunie 2022 de la numărul de telefon +***** unui cerc larg de persoane, precum că: Cereș Eduard a săvârșit o crimă, în rezultatul căreia cet. *****, prin înșelăciune, act de escrocherie, ar fi fost deposedat de casa, care îi aparținea de pe strada *****, mun.Chișinău; Cereș Eduard ar fi fost organizatorul acestei crime, iar Corovai Iurie, *****,***** i-ar fi fost complice la comiterea ei;

- obligarea pârâtului de a dezminți în public, prin aceleași mijloace folosite la răspândirea informației defăimătoare (SMS expediate la numerele de telefoane indicate în cerere) a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient a relatărilor false și informațiilor defăimătoare, vizând și prejudiciind pe Eduard Ceres, reclamanta Cereș Irina, SRL Realchimie & CC. Textul dezmințirii: „Prin prezenta, eu, Rotaru Ion, dezmint informația publicată de către mine prin răspândirea prin intermediul mesajelor SMS, expediate la 27 iunie 2022 unui cerc larg de persoane, inclusiv angajați ai SRL Realchimie & CC, privitor la acuzații declarate la adresa lui Cereș Eduard. Prin urmare, comunic și recunosc că toată informația, declarată de către mine prin intermediul mesajelor SMS, expediate la 27 iunie 2022, cu privire la Cereș Eduard este falsă, nu corespunde adevărului, este denigratoare, defăimătoare, lezând onoarea, demnitatea, imaginea, reputația profesională, viața privată și de familie a cet. Cereș Eduard, iar subsecvent, Cereș Irina, SRL Realchimie & CC;
- încasarea de la pârât în beneficiul reclamantei Cereș Irina, soția decedatului Cereș Eduard sumei de 75 000 lei, cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat nemijlocit reclamantei Cereș Irina, prin răspândirea unor informații false, judecăți de valoare fără substrat factologic suficient, care lezează onoarea, demnitatea, reputația profesională, viața privată și de familie;
- încasarea de la pârât în beneficiul reclamantei SRL Realchimie & CC, a sumei de 50 000 lei, cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat reclamantei SRL Realchimie & CC, prin răspândirea unor informații false, judecăți de valoare fără substrat factologic suficient, care au lezat reputația profesională a SRL Realchimie & CC și au cauzat periclitarea managementului acesteia;
- încasarea de la pârât în beneficiul lui reclamanților a cheltuielilor de judecată.

3. Potrivit fișei de repartizare din 19 august 2022, cererea a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor judecătorului Andrei Ojoga.
4. La data de 20 aprilie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a emis Hotărârea prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată. Instanța de judecată a dispus: ”Se obligă Ion Rotaru *(IDNP *****)* să dezmintă public, prin aceleași mijloace folosite la răspândirea informației defăimătoare (SMS expediate la numerele de telefoane indicate în cerere) a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient a relatărilor false și informațiilor defăimătoare, vizând și prejudiciind pe Eduard Cereș, cu următorul text: Prin prezenta, eu, Ion Rotaru, dezmint informația răspândită prin intermediul mesajelor SMS, expediate la 27 iunie 2022, privitor la acuzațiile declarate la adresa lui Eduard Cereș. Comunic și recunosc că toată informația declarată de către mine prin intermediul mesajelor SMS, expediate la 27 iunie 2022 cu privire la Eduard Cereș este falsă, nu corespunde adevărului, este denigratoare, defăimătoare, lezând onoarea, demnitatea , imaginea, reputația profesională, viața privată și de familie a cet.Eduard Cereș. Se încasează de la Ion Rotaru (IDNP *****) în beneficiul Irinei Cereș (IDNP *****) suma

de 100 lei (o sută lei) cu titlu de taxă de stat. În rest, cerințele se resping ca neîntemeiate. Se încasează de la Ion Rotaru (IDNP *****) în beneficiul statului suma de 21,90 lei (douăzeci și unu lei, nouăzeci bani) cu titlu de cheltuieli suportate de instanța de judecată în legătură cu soluționarea cauzei.

5. Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 aprilie 2023 a fost contestată cu apel de către Rotaru Ion, astfel în urma examinării cererii de apel Curtea de Apel Chișinău, a emis la data de 21 mai 2024, Decizia nr. 2a-3757/2023 prin care a decis de a admite cererea de apel, a casa integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 mai 2024, emisă în cauza civilă înaintată de Cereș Irina și S.R.L.”Realchimie&CC” împotriva lui Rotaru Ion cu privire la dezmințirea informației defăimătoare, apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, fiind trimisă cauza spre rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.
6. La data de 14 august 2024, potrivit fișei de repartizare, cererea de chemare în judecată a fost repartizată automat – aleatoriu, judecătorului Brăgaru Alina.
7. În motivarea acțiunii, reclamanții au indicat că la 27 iunie 2022, pârâtul a expediat mesaje SMS în adresa mai multor persoane, inclusiv angajați ai SRL Realchimie & CC, care constituie informații defăimătoare, vizându-l pe Cereș Eduard (soțul decedat), în raport cu care sunt succesor (soție).
8. Mesajele SMS au fost expediate către un cerc larg de persoane, inclusiv angajați ai societății comerciale SRL Realchimie & CC, fondator și administrator al căreia până la deces a fost Cereș Eduard. Astfel, mesajele SMS au fost expediate către: *****, contabil-șef al SRL Realchimie & CC (la tel. *****); *****, contabil al SRL Realchimie & CC (la tel. *****); Corovai Iurie, manager al SRL Realchimie & CC (la tel. *****); *****, manager al SRL Realchimie & CC (la tel. *****); *****, manager al SRL Realchimie & CC (la tel. *****); Cereș Irina, administrator al SRL Realchimie & CC după decesul lui Cereș Eduard (la tel. *****); *****, manager al SRL Realchimie & CC (la tel. 069123008) și***** (la tel. *****).
9. Mesajele SMS au fost expediate de către pârât de pe numărul de tel. +*****, care îi aparține și prin intermediul căruia a contactat cu reclamanții și reprezentanții SRL Realchimie & CC.
10. Prin răspândirea informației defăimătoare, aceasta fiind, expediată către un cerc larg de persoane, pârâtul a făcut-o publică.
11. Din informația cunoscută, deținător și utilizator al numărului de tel. +***** de pe care a fost expediată informația defăimătoare, este pârâtul Rotaru Ion, care anterior apela reprezentanții SRL Realchimie & CC de pe acest număr de telefon.
12. Din conținutul informațiilor răspândite prin intermediul mesajelor SMS expediate, reclamanta a constatat că pârâtul a supus unui atac inadmisibil cu informații defăimătoare pe soțul său decedat, Cereș Eduard.

13. Expunerea, conținutul informației defăimătoare (notă: textul integral răspândit de către pârât, informația defăimătoare fiind marcată cu stil bold și cursiv. Textul mesajului SMS: *„Adresare către Veaceslav, Iurie și Igor. După cum știți* ***a fost săvârșită o crimă. ***** a fost deposedat de casa, care îi aparținea de pe *****. A fost deposedat prin înșelăciune, printr-un act de escrocherie. Organizatorul acestei crime a fost Eduard Cereș,*** *Dumnezeu să-l odihnească.* Dar voi toți trei ***ați fost complici și părtași la această fărădelege.*** *Motivul invocat, că chipurile subsemnatul Ion Rotaru, ar fi avut o datorie față de compania, voastră. În primul rând, datorie nu exista și eu sunt gata să mă întâlnesc cu voi toți trei și doi contabili ai voștri și vă dovedesc că nu există datorie. În al doilea rând, ***** nu a pus casa în gaj pentru garantarea și acoperirea unei posibile datorii a lui Ion Rotaru. Veaceslav, cunoști prea bine că casa a fost pusă în gaj la bancă, unde voi ați obținut un credit și trebuia să aduceți marfa în decurs de 3-4 luni, dar ați livrat marfa peste 17 luni. Cheltuielile și dobânda pentru credit fiind achitate de mine (prin plăți, prin intermediul firmei „Svantevit"). Iurie, nu poți să afirmi că ai plătit vreun leu pentru această casă. Casa a fost scrisă pe tine, prin document de vânzare, deoarece Alexandru nu putea să o gajeze personal la bancă. Igor, tu la fel n-ai plătit nici un leu pentru această casă, ca să te socoți proprietar, deși* ***Eduard împreună cu Veaceslav au decis să scrie casa după tine.*** *Și aici, *****vreau să-ți spun că ai săvârșit crima, fiindcă ai vândut casa care de fapt nu-ți aparținea. Vreau să vă atenționez, că fiecare crimă este urmată și de răsplată. Mai devreme sau mai târziu fiecare va plăti. Доказательство* ***преступления*** *будет. Și dacă juridic va lua timp, atunci să știți că bunul Dumnezeu are grija fiecărui, fiecare va plăti costul său. Dar atunci va fi târziu. Astăzi vă îndemn la rațiune, și întoarceți casa lui *****. Pentru un act de verificare a datoriilor reciproce sunt disponibil oricând".*
14. Relatările indicate mai sus au fost făcute publice prin expedierea textului unui cerc larg de persoane a mesajelor SMS. Relatările indicate și marcate cu text cursiv (nuanță bold) constituie informații defăimătoare, false, judecăți de valoare fără un substrat factologic suficient, care denigrează pe cet. Cereș Eduard (decedat), subsemnata Cereș Irina, soția decedatului, iar prin faptul răspândirii către angajați ai SRL Realchimie & CC și reputația profesională a acesteia. Aceste fapte conform informațiilor răspândite îi vizează direct, însă sunt infirmate categoric de către subsemnații reclamanți.
15. Prin aceste acuzații a fost răspândită informație defăimătoare care lezează onoarea, demnitatea și/sau reputația profesională a SRL Realchimie & CC, reclamantei Cereș Irina și soțului decedat. Prin aceste informații răspândite, au fost supuși unor defăimări răspândite în mod public de acțiuni pe care nu au fost săvârșite și care nu ne pot fi imputate. Defăimările și acuzațiile aduse de către pârât, se rezumă la următoarele concluzii false și defăimătoarea, judecăți de valoare fără substrat factologic suficient, răspândite despre Cereș Eduard, precum că: Cereș Eduard a săvârșit o crimă, în rezultatul căreia cet. *****, prin înșelăciune, act de escrocherie, ar fi fost deposedat de casa, care îi

aparținea de pe strada *****, mun. Chișinău; Cereș Eduard ar fi fost organizatorul acestei crime, iar *****, *****,***** i-ar fi fost complice la comiterea ei.

16. Faptele și relatările defăimătoare scoase în evidență, făcute de către pârât publice, nu au avut loc în realitate, însă de către pârât au fost prezentate ca fiind veridice, în lipsă de confirmare a veridicității și fără un substrat factologic suficient.
17. Reclamanții, infirmă în mod cert aceste fapte și informații dezvăluite de către pârât și le consideră falsuri cu caracter defăimător și judecăți de valoare, neconfirmate cu substrat factologic suficient, care sunt inadmisibile și incompatibile cu exercitarea dreptului de exprimare, garantat de lege. Răspândirea în mod public al acestor informații defăimătoare lezează grav demnitatea, onoarea, reputația profesională și imaginea cet. Cereș Eduard, a reclamantei, SRL Realchimie & CC, cauzând un prejudiciu considerabil.
18. Privitor la informația defăimătoare făcută publică de către pârât, atenționează că, ultimul a indus în eroare un cerc larg de persoane, cărora le-a adresat mesajele defăimătoare, afirmând relatările false despre cet. Cereș Eduard.
19. Prin urmare, pârâtul a răspândit în mod public informații, care nu sunt confirmate și probate prin dovezi, aducând acuzații nefondate la adresa lui Cereș Eduard privitor la acțiuni, conduite, comportament care nu-i pot fi imputate. Având un caracter vădit eronat și fals, aceste acuzații neîntemeiate au lezat onoarea, demnitatea imaginea și reputația profesională a cet. Cereș Eduard, a reclamantei, SRL Realchimie & CC, valori ocrotite prin lege.
20. Analizând conținutul mesajelor SMS expediate, se atestă că, pârâtul a operat cu afirmații lipsite de probe și în mod intenționat, tendențios a recurs la un atac asupra cet. Cereș Eduard și SRL Realchimie & CC, cu scop de a discredita și denigra reputația profesională a SRL Realchimie & CC, numele, onoarea și demnitatea lui Cereș Eduard, iar subsecvent, aceleași valori ale reclamantei Cereș Irina (succesorul decedatului).
21. Prin informațiile relatate, modul de expunere și conținutul afirmațiilor, pârâtul a distorsionat fapte, stări, împrejurări și circumstanțe, iar ca rezultat, a răspândit falsuri despre Cereș Eduard, susținând că acestea sunt reale și adevărate.
22. Pentru a crea o credibilitate informațiilor redate fals, pârâtul a făcut referință la unele elemente denumiri de întreprinderi existente, pentru ca îmbinând elementele, în așa mod să inspire adevăr pentru judecăți de valoare și situații redate fals, iar prin combinarea lor, să formeze o opinie publică eronată.
23. În atare circumstanțe, informația defăimătoare a fost publicată cu încălcarea dreptului la respectul onoarei, demnității și reputației profesionale, dreptul la respectul vieții private, fiind prezentată tendențios cu denaturarea realităților și în contradictoriu cu acestea. Informația denaturată care a lezat drepturile și interesele ocrotite de lege ale lui Cereș Eduard, a reclamantei, SRL Realchimie & CC, a fost dezvăluită prin lansarea unor acuzații false și fără suport factologic.

24. Prin urmare, se atestă că afirmațiile și informațiilor defăimătoare au fost făcute publice într-o manieră incompatibilă cu valorile unanim recunoscute în societate, cu normele juridice interne și internaționale care statuează și asigură dreptul la libera exprimare, reprezentând o lezare a drepturilor fundamentale și în special ale valorilor ocrotite de stat - onoarea, demnitatea și reputația profesională a persoanei. Toate acestea informații defăimătoare sunt false, nu au nici un suport probatoriu și nu au un substrat factologic.
25. Reputația profesională a SRL Realchimie & CC a fost prejudiciată prin faptul expedierii informației defăimătoare despre asociatul unic și administrator al SRL Relachimie & CC (Cereș Eduard), către angajații acestei societăți. Prin urmare, pârâtul a format o opinie publică eronată la angajații SRL Realchimie & CC, fapt ce a dat bază pentru unele suspiciuni și considerații negative despre SRL Realchimie & CC și managementul acesteia. În rezultatul publicării informației defăimătoare au avut loc demisii în rândul angajaților SRL Realchimie & CC.
26. La 13 iulie 2022, subsemnata, prin destinația poștală DS8007103875AS, a înaintat în temeiul art.15 al Legii cu privire la libera exprimare o cerere prealabilă către pârât. Ultimul a recepționat cererea prealabilă la 15 iulie 2022.
27. Prin cererea prealabilă reclamanții au solicitat pârâtului: dezmințirea în public, prin intermediul mesajelor SMS adresate persoanelor indicate în cererea prealabilă, a informațiilor defăimătoare, publicate în privința lui Cereș Eduard; exprimarea față de reclamantă, membrii familiei lui Cereș Eduard, angajații SRL Realchimie & CC, administrator și proprietar al căreia era până la deces Cereș Eduard, pentru informația defăimătoare publicată privitor la Cereș Eduard și SRL Realchimie & CC, prin care au fost lezate onoarea, demnitatea și reputația profesională.
28. Reclamanții au depus toate eforturile și diligența necesară pentru a comunica pârâtului cererea prealabilă, respectiv, au respectat procedura prealabilă. La cererea prealabilă pârâtul nu a oferit răspuns, deși a recepționat-o la 15 iulie 2022.
29. În drept reclamanții și-au întemeiat cererea de chemare în judecată în baza prevederilor art. 5, 6, 7, 90, 96, 166, 167 CPC, art. 17-29 din Legea cu privire la libertatea de exprimare.
30. Reclamantul și reprezentantul, S.R.L. ”Realchimie & CC”, administratorul Cireș Irina cât și reprezentantul reclamanților, avocatul Levinschi Alexandru au susținut integral cererea de chemare în judecată formulată și au solicitat admiterea integrală a acesteia.
31. Pârâtul, Rotaru Ion fiind înștiințat legal în ședința de judecată nu s-a prezentat. Reprezentantul pârâtului, avocatul Burduja Mihail prin cererea din 02.06.2025 a solicitat examinarea cauzei civile în lipsa pârâtului, fiind astfel dispusă examinarea cauzei în absența acesteia

Aprecierea instanței de judecată:

32. Audiind participanții la proces, apreciind argumentele părților litigante întru susținerea pretențiilor formulate și obiecțiile înaintate, ținând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă instanța de judecată consideră necesar de a respinge cererea de chemare în judecată depusă de Cereș Irina și S.R.L.”Realchimie&CC” împotriva lui Rotaru Ion cu privire la dezmințirea informației defăimătoare, apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, reieșind din următoarele considerente.
33. În conformitate cu prevederile art. 5 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime, pe când potrivit prevederilor art. 166 alin. (1) Cod de Procedură Civilă al RM, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.
34. Potrivit art. 6 Cod de procedură civilă al RM, instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.
35. Conform art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă al RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.
36. În conformitate cu prevederile art. 121 Cod de procedură civilă al RM, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă al RM prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.
37. Instanța judecătorească, conform art. 130 Cod de procedură civilă al RM, apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
38. În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă al RM, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată.

39. Hotărârea întemeiată se bazează pe dovezile ce corespund cu cerințele despre pertinența lor, adică care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.
40. Potrivit prevederilor art. 240 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii, iar în conformitate cu exigențele alineatului (3) același articol, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant și în numele legii, în corespundere cu prevederile art. 241 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM.
41. Instanța de judecată constată că la data de 29 aprilie 1990, Cereș Eduard și Zaporojan Irina au încheiat căsătoria, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie seria CS-V nr. 0826552. După căsătorie Zaporojan Irina și-a schimbat numele în Cereș Irina.
42. La data de 05 iunie 2022, Cereș Eduard a decedat, fapt confirmat prin certificatul de deces seria DC-IV nr. 1978832.
43. Prin Încheierea de aplicare a măsurilor de custode nr. 2-1508 din 15.06.2022, emisă în cadrul procedurii succesorale nr. 696448/38.2022, notarul public Vidrașcu Mihail a dispus desemnarea în calitate de custode pe cet. Cereș Irina, transmiterea în custodie partea socială ce aparține defunctului Cereș Eduard în mărime de 100 % din capitalul social al Societății cu Răspundere Limitată ”REALCHIMIE & CC”, IDNO 1011600043880, cu sediul în mun. Chișinău, str. Lisabona, nr. 2/2, ap. 10 și eliberarea Certificatului de custodie cu dreptul de a lua decizii (de a vota) cu partea socială în capitalul social al ”REALCHIMIE & CC” S.R.L., pentru desemnarea administratorului provizoriu, care își va exercita atribuțiile, până la eliberarea certificatului de moștenitor.
44. Potrivit Certificatului de moștenitor nr. 2-2363, notarul public Vidrașcu Mihail, a constatat că moștenitorii lui Cereș Eduard sunt: la ¼ cotă parte soția Cereș Irina și la ¾ cotă parte fiul Cereș Dmitri.
45. Potrivit relatărilor reclamanților instanța a constatat că, la data de 27.06.2022, Rotaru Ion a expediat SMS – uri cu următorul text: ”Adresare către Veaceslav, Iurie și Igor. După cum știți a fost săvârșită o crimă. ***** a fost deposedat de casa, care îi aparținea de pe *****. A fost deposedat prin înșelăciune, printr-un act de escrocherie. Organizatorul acestei crime a fost Eduard Cereș, Dumnezeu să-l odihnească. Dar voi toți trei ați fost complici și părtași la această fărădelege. Motivul invocat, că chipurile subsemnatul Ion Rotaru, ar fi avut o datorie față de compania, voastră. În primul rând, datorie nu exista și eu sunt gata să mă întâlnesc cu voi toți trei și doi contabili ai voștri și vă dovedesc că nu există datorie. În al doilea rând, ***** nu a pus casa în gaj pentru garantarea și acoperirea unei posibile datorii a lui Ion Rotaru. Veaceslav, cunoști prea bine că casa a fost pusă în gaj la bancă, unde voi ați obținut un credit și trebuia să aduceți marfa în decurs de 3-4 luni, dar ați livrat marfa peste 17 luni. Cheltuielile și dobânda pentru credit fiind achitate

de mine (prin plăți, prin intermediul firmei „Svantevit”). Iurie, nu poți să afirmi că ai plătit vreun leu pentru această casă. Casa a fost scrisă pe tine, prin document de vânzare, deoarece Alexandru nu putea să o gajeze personal la bancă. Igor, tu la fel n-ai plătit nici un leu pentru această casă, ca să te socoți proprietar, deși Eduard împreună cu Veaceslav au decis să scrie casa după tine. Și aici, Igor vreau să-ți spun că ai săvârșit crima, fiindcă ai vândut casa care de fapt nu-ți aparținea. Vreau să vă atenționez, că fiecare crimă este urmată și de răsplată. Mai devreme sau mai târziu fiecare va plăti. Доказательство преступления будет. Și dacă juridic va lua timp, atunci să știți că bunul Dumnezeu are grija fiecărui, fiecare va plăti costul său. Dar atunci va fi târziu. Astăzi vă îndemn la rațiune, și întoarceți casa lui *****. Pentru un act de verificare a datoriilor reciproce sunt disponibil oricând”.

46. De asemenea, instanța a stabilit că, apreciind relatările din SMS-urile expediate mai sus ce ar conține relatări false cu privire la fapte și judecăți de valoare fără substrat factologic suficient ce vizează personalitatea reclamanților, Cireș Irina în calitate de succesor al defunctului Cereș Eduard și S.R.L. ”Reaclimie & CC”, a expediat în adresa lui Rotaru Ion o cerere prealabilă prin care au solicitat: infirmarea informațiilor false și defăimătoare menționate mai sus despre onoarea și demnitatea domnului Eduard Cereș; scuze scrise adresate membrilor familiei domnului Eduard Cereș și angajaților companiei SRL „Realchimie”, pe care domnul Eduard Cereș a condus-o până la moarte, pentru publicarea informațiilor false și defăimătoare menționate mai sus despre onoarea și demnitatea domnului Eduard Cereș, precum și reputația comercială a companiei S.R.L. „Realchimie”. În cazul refuzului lui Rotaru Ion și-au rezervăm dreptul de a proteja onoarea, demnitatea și reputația comercială a companiei SRL „Realchimie”, prin depunerea unei acțiuni în instanță pentru defăimare în conformitate cu art. 16, alin. (5) din Lege, inclusiv o cerere suplimentară de despăgubire materială pentru prejudiciul cauzat. Rotaru Ion a recepționat cererea prealabilă la data de 15 iulie 2022, însă nu a dat curs acesteia.
47. La data de 19 august 2022 Irina Cereș și SRL ”Realchimie & CC” au depus în instanța de judecată o cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Rotaru privind constatarea caracterului fals și defăimător al informațiilor și relatărilor care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională, viața privată și de familie, obligarea pârâtului de a dezminți în public informația defăimătoare, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor judiciare
48. Aplicabil speței, ținând cont de pretențiile reclamantului și circumstanțele atestate în cadrul ședințelor de judecată, instanța consideră că raportului juridic litigios dedus judecății îi sunt aplicabile prevederile art. 32 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, potrivit căruia oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil,

însă totodată libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

49. Instanța reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat cu titlu de principiu că, libertatea expresiei, aşa cum este garantată în Articolul 10 § 1, constituie deci unul dintre fundamentele esențiale ale unei societăți democratice şi una dintre condiţiile de bază pentru progresul acesteia (Lingens v. Austria, 8 iulie 1986, § 41, seria A, nr. 103), iar prin Legea nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, a fost instituit mecanismul la nivel național prin care se garantează, exercitarea dreptului la libera exprimare, precum şi un echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare şi apărarea onoarei, demnităţii, reputaţiei profesionale şi vieţii private şi de familie ale persoanei. Deopotrivă, libertatea de exprimare este consfinţită şi de articolul 10 din Convenţia pentru apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor fundamentale, care în § 1 statuează că orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau a comunica informaţii ori idei fără amestecul autorităţilor publice şi fără a ţine seama de frontiere.
50. Potrivit dispozițiilor art. 1 al Legii nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, prezenta lege are scopul de a garanta exercitarea dreptului la libera exprimare, precum şi un echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare şi apărarea onoarei, demnităţii, reputaţiei profesionale şi vieţii private şi de familie ale persoanei.
51. La art. 2 al Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare este specificat, inter alia că termenii și expresiile utilizate în prezenta lege au următoarele semnificații: defăimare - răspândire a informației false care lezează onoarea, demnitatea și/sau reputația profesională a persoanei; răspândire a informației - proces de transmitere a informației către alte persoane (cel puțin către o persoană, exceptând persoana lezată); răspândire a informației - proces de transmitere a informației către alte persoane (cel puțin către o persoană, exceptând persoana lezată); informație - orice expunere de fapt, opinie sau idee sub formă de text, sunet și/sau imagine; fapt - eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiții concrete de loc și timp și a cărui veridicitate poate fi dovedită; judecată de valoare - opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit.
52. Prevederile art. 3 alin. (1) din Legea sus-menționată, statuează că orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare.
53. Conform art. 3 alin. (2) al aceleiași Legi, libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât și forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează.
54. Alin. (3) și (4) reglementează situațiile în care dreptul la libertatea de exprimare poate fi limitat, menționând că exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni

infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morală, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

55. Conform art. 7 alin. (1), (2) și (3) din Lege, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității şi reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. Persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informaţia cumulează următoarele condiții: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informație. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (2) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informației, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat.
56. Prin urmare, restrângerea libertății de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut de lege și doar în cazul în care restrângerea este proporțională cu situația care a determinat-o, respectându-se echilibrul just dintre interesul protejat și libertatea de exprimare, precum și libertatea publicului de a fi informat.
57. Potrivit art. 20 alin. (1) din Lege, reclamant în cauzele cu privire la defăimare poate fi: a) orice persoană fizică a cărei onoare, demnitate sau reputaţie profesională a fost lezată prin răspîndirea unei informaţii; b) în numele persoanei decedate, dacă aceasta nu a înaintat o acţiune cu privire la defăimare – persoana interesată, însă fără dreptul de a cere compensarea prejudiciului moral; c) orice persoană juridică a cărei reputaţie profesională a fost lezată prin răspîndirea unei informaţii.
58. Examinând conținutul textului supus analizei, instanța constată că autorul a formulat mai multe afirmații adresate reclamanților, inclusiv utilizând expresii precum „a fost săvârșită o crimă”, „act de escrocherie”, „voi ați fost complici și părtași la această fărădelege”, „ai săvârșit crima, fiindcă ai vândut casa care de fapt nu-ți aparținea”.
59. Instanța menționează că, potrivit practicii constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, este necesară delimitarea clară între afirmațiile de fapt, care sunt susceptibile de a fi dovedite ca adevărate sau false, și judecățile de valoare, care exprimă opinii sau aprecieri subiective și nu pot fi supuse unei probe a veridicității.
60. Instanța constată că folosirea termenilor „crimă”, „escrocherie”, „fărădelege”, „complici” are un caracter evaluativ și moralizator, fiind utilizată de autor pentru a exprima convingerea sa personală asupra caracterului ilegal al unor acțiuni pe care le consideră prejudiciabile.
61. Or, în lipsa unei hotărâri definitive prin care faptele respective să fi fost constatate ca infracțiuni, asemenea calificări nu pot fi asimilate unor afirmații de fapt, ci reprezintă judecăți de valoare formulate într-un context polemic, rezultat al unui conflict patrimonial.

62. În cauza *De Haes și Gijsels c. Belgia (1997)*, Curtea a reținut că afirmațiile critice grave pot fi încadrate drept judecăți de valoare atunci când ele reflectă o apreciere subiectivă și nu o relatare factuală autonomă.
63. În acest sens, în cauza *Lingens c. Austria (1986)*, Curtea a statuat că impunerea obligației de a dovedi veridicitatea unei judecăți de valoare este incompatibilă cu art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Aceeași abordare a fost reiterată în cauzele *Oberschlick c. Austria*, *Prager și Oberschlick c. Austria*, *Jerusalem c. Austria*.
64. Instanța reține că afirmațiile „datorie nu exista", „nu ați plătit nici un leu pentru această casă", „casa nu-ți aparținea" sunt formulate ca poziții personale ale autorului în cadrul unui diferend civil privind raporturi patrimoniale.
65. Totodată, autorul indică expres disponibilitatea de a demonstra ulterior cele afirmate, fapt ce confirmă că respectivele enunțuri nu reprezintă constatări definitive ale unor fapte, ci aprecieri subiective întemeiate pe propria percepție a situației de fapt.
66. Potrivit cauzei *Jerusalem c. Austria (2001)*, existența unei baze factuale suficiente pentru exprimarea unei opinii nu transformă opinia într-o afirmație de fapt susceptibilă de probare strictă.
67. Instanța reține că aceste afirmații nu sunt întemeiate pe existența unei hotărâri judecătorești definitive de condamnare și nici pe constatări oficiale ale organelor de urmărire penală, fiind formulate exclusiv din perspectiva subiectivă a autorului textului.
68. Instanța constată că textul analizat are un caracter vădit polemic, persuasiv și avertizor, scopul acestuia fiind de a determina destinatarii să adopte o anumită conduită, respectiv „întoarcerea casei", și nu de a informa publicul asupra unor fapte stabilite oficial.
69. Utilizarea expresiilor cu conotație religioasă și morală, precum „bunul Dumnezeu are grijă de fiecare" și „fiecare va plăti", confirmă caracterul subiectiv al discursului și exclud interpretarea acestuia ca relatare factuală neutră.
70. În lumina celor expuse, instanța concluzionează că afirmațiile contestate nu reprezintă constatări ale unor fapte stabilite prin hotărâri judecătorești definitive sau acte oficiale, sunt formulate într-un limbaj evaluativ și moralizator, exprimă opinii și convingeri personale ale autorului cu privire la un litigiu patrimonial existent, motiv pentru care acestea se circumscriu noțiunii de judecăți de valoare, în sensul practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, și urmează a fi analizate prin prisma art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, privind libertatea de exprimare.
71. Persoana care se consideră lezată poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat, iar restabilirea persoanei în drepturi poate fi făcută numai în cazul în care s-a constatat cu certitudine că informația este falsă. Aspectul defăimător al informației nu se prezumă, iar persoana care se consideră lezată urmează și are obligația să dovedească că a suferit o atingere a personalității, a reputației profesionale. Reglementările similare sunt prevăzute şi la art. 24 al Legii cu privire la libertatea de exprimare în conformitate cu care, sarcina probațiunii

este pusă pe seama reclamantului care trebuie să dovedească că pârâtul a răspîndit informaţia, îl vizează şi este defăimătoare, informația constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă, sau judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient, existenţa şi cuantumul prejudiciului cauzat.

72. În conformitate cu art. 24 alin. (2) din Legea nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare pîrîtul trebuie să dovedească următoarele: a) informaţia nu este defăimătoare şi/sau nu îl vizează pe reclamant; b) informaţia constituie o judecată de valoare care se bazează pe un substrat factologic suficient; c) la momentul răspîndirii informaţiei, deşi a luat toate măsurile de diligenţă, nu putea şti că prin acţiunile sale contribuie la răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte sau a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient; d) informaţia răspîndită este de interes public.
73. Analizând circumstanțele de fapt ale cauzei, exlicațiile reclamantei și precum și ținând cont de dispozițiile legale incidente, instanța constată că reclamanții Cereș Irina și S.R.L. ”Realchimie & CC”, nu au probat cumulativ faptul că pîrîtul a răspîndit informaţia; informaţia îi vizează şi este defăimătoare; informaţia constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă sau faptul că judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient cât și existenţa şi cuantumul prejudiciului cauzat.
74. Instanța reține că, potrivit practicii naționale și internaționale, protecția reputației în cazul persoanelor juridice este mai restrânsă decât în cazul persoanelor fizice, în special atunci când afirmațiile contestate se referă la conduita unor reprezentanți ai societății și nu la societate în sine.
75. În speță autorul nu a făcut referire la S.R.L. „Realchimie & CC” în calitate de entitate distinctă, ci a comentat acțiunile unor persoane fizice asociate societății.
76. Textul nu conține afirmații concrete și verificabile despre societate, ci doar concluzii subiective și acuzații morale legate de activitatea reprezentanților săi.
77. Prin urmare, nu există un fundament factual stabilit care să permită caracterizarea mesajului ca defăimător față de S.R.L. „Realchimie & CC” în mod direct și individual.
78. Suplimentar, instanța reține că, analizând atât citatele invocate în cererea dedusă judecății, cât și conținutul integral al mesajelor transmise prin intermediul aplicației Viber de către Rotaru Ion, nu rezultă în mod clar și neechivoc că afirmațiile conținute în acestea ar fi vizat exclusiv sau preponderent lezarea onoarei, demnității ori reputației profesionale a defunctului Cereș Eduard și a S.R.L. „Realchimie & CC”, precum și viața privată și familială a soției acestuia, Cereș Irina.
79. Instanța constată că mesajele conțin, în principal, aprecieri subiective și judecăți de valoare, formulate într-un context polemic și moralizator, menite mai degrabă să exprime nemulțumirea autorului în legătură cu un litigiu patrimonial, decât să cauzeze în mod direct prejudiciu personal sau profesional persoanelor nominalizate.

80. Astfel, din analiza conținutului rezultă că nu se poate afirma că mesajele au avut ca scop principal afectarea reputației reclamantului sau a familiei acestuia, ci reflectă opinii și evaluări subiective ale autorului.
81. În susținerea argumentului juridic de respingere a cererii de chemare în judecată, instanța a stabilit că Legea nr. 64/2010 stabilește că persoana care se consideră lezată poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului, iar restabilirea persoanei în drepturi poate fi făcută numai în cazul în care s-a constatat cu certitudine că, informația este falsă. Aspectul defăimător al informației nu se prezumă, iar persona care se consideră lezată urmează și are obligația să dovedească că a suferit o atingere a personalității, a reputației profesionale, sarcina probațiunii fiind pusă pe seama reclamanților care trebuie să dovedească că pârâtul a răspândit informația, îl vizează, este falsă si defăimătoare. Însă, la caz reclamanții nu au demonstrat aspectul defăimător al textului expediat de pârâtul Rotaru Ion la data de 27.06.2022.
82. Prevederile legale citate supra, trebuie interpretate și aplicate în concordanță cu jurisprudența Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că libertatea de exprimare este garantată prin art. 10 din Convenția Europeană, care prin paragraful al doilea permite statelor să aducă anumite limitări acestei libertăți, cu condiția să respecte cerințele prevăzute de Convenție pentru valabilitatea lor.
83. Astfel, fiind statuat că, exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (...) protecția reputației sau a drepturilor altora (...).
84. Pentru a fi convențională, ingerința în libertatea de exprimare trebuie să îndeplinească trei condiții cumulative prevăzute de paragraful 2 al art. 10 CEDO, și anume: i) măsura să fie prevăzută de lege; ii) să urmărească unul din scopurile legitime prevăzute în paragraful 2; iii) și să fie necesară într-o societate democratică pentru atingerea lor.
85. Cu referire la prima condiție ca măsura să fie prevăzută de lege, instanța reține prevederile art. 3 alin. (1), (2) și (3) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, care prevăd condițiile și temeiurile de limitare a libertății de exprimare. Iar, în privința condiției ca măsura să urmărească unul din scopurile legitime, instanța reține că unul din scopurile legitime prevăzute în paragraful 2 al art. 10 din Convenție, este protecția reputației altora.
86. Respectiv, odată ce s-a constatat cu certitudine că măsura de limitare a libertății de exprimare este prevăzută de lege și a urmărit un scop legitim, în continuare urmează a fi examinată cea de a treia condiție și anume, dacă există un just echilibru între, pe de o parte, protecția dreptului consacrat de articolul 10 CEDO și, pe de altă parte, aceea a dreptului reclamantului la protecția onoarei, demnității și reputației profesionale, care, ca elemente al vieții private, sunt garantate de art. 8 al Convenției. Este de menționat că, determinând distincția clară între informații, denumite fapte, și opinii, denumite judecăți

de valoare, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a remarcat că existența faptelor poate fi demonstrată, în timp ce adevărul judecăților de valoare nu este susceptibil de a fi dovedit.

87. Cu referire la jurisprudența CtEDO, în care sintagma „judecată de valoare fără substrat factologic suficient" mai este numită și „opinii excesive", instanța de judecată menționează că judecățile de valoare pot fi prețioase, fără valoare sau negative, întemeiate sau neîntemeiate, convingătoare sau discutabile, progresiste sau reacționare etc. Acestea nu pot fi dezmințite prin hotărârea judecății. Ele pot fi dezbătute prin polemică, adică răspuns (replică, comentariu).
88. În acest sens, în partea ce se referă la necesitatea reclamanților de a proba că situația nu este o judecată de valoare sau că aceasta nu se bazează pe un substrat factologic suficient, doar invocarea unei stări de fapt și circumstanțele prezentate în acțiune este insuficientă pentru a atesta o lezare a onoarei și demnității, inclusiv profesionale a reclamanților.
89. Este important de menționat, în contextul invocării unei pretinse ingerințe în drepturile reclamanților, pe motivul exercitării dreptului la libera exprimare de către pârât, că persoanele private se bucură de cea mai largă protecție, în contextul în care acestea nu sunt implicate în activități publice. În momentul implicării acestora în activități publice sau activități de interes public ei se expun criticii publice.
90. La acest subiect, instanța de judecată reține și faptul că, persoana care se consideră lezată poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat, iar restabilirea persoanei în drepturi poate fi făcută numai în cazul în care s-a constatat cu certitudine că informația este falsă. Aspectul defăimător al informației nu se prezumă, iar persoana care se consideră lezată urmează și are obligația să dovedească că a suferit o atingere a personalității, a reputației profesionale.
91. Reglementările similare sunt prevăzute și la art. 24 al Legii cu privire la libertatea de exprimare în conformitate cu care, sarcina probațiunii este pusă pe seama reclamantului care trebuie să dovedească că pârâtul a răspândit informația, îi vizează și este defăimătoare, informația constituie o relatare cu privire la fapte și este în esență falsă, sau judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient, existența și cuantumul prejudiciului cauzat.
92. Din ansamblul reglementărilor privind dreptul la liberă exprimare, rezultă că acesta nu este unul absolut, ci poate fi supus limitărilor, restrângerilor, în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva anumitor valori pe care statul le poate apăra în mod legitim sau chiar împotriva democrației însăși.
93. Astfel, libertatea de exprimare, ca drept esențial într-o societate democratică, nu poate fi exercitată dincolo de orice limite. Ca orice altă libertate socială, ea presupune luarea în considerare a unor interese de ordin general, cum sunt siguranța națională, integritatea teritorială a statelor contractante, siguranța publică, apărarea acesteia și prevenirea săvârșirii unor infracțiuni, protecția sănătății și a moralei publice, garantarea autorității și

imparțialității puterii judiciare, precum și a unor interese de ordin personal, anume reputația și drepturile ce aparțin altor persoane, împiedicarea divulgării informațiilor confidențiale.

94. Respectiv, orice atingere adusă demnității și reputației persoanei, o expune pe aceasta excluderii într-o măsură mai mare sau mai mică din sfera relațiilor sociale, iar lezarea onoarei presupune că persoana simte schimbarea opiniei societății despre sine.
95. Analizând circumstanțele cauzei, coroborate cu normele enunțate, instanța de judecată invocă că cerința de a dovedi judecățile de valoare este imposibil de a fi îndeplinită, deoarece adevărul afirmațiilor ce constituie judecăți de valoare nu poate fi dovedit, iar invocarea probei veridicității, în acest context, ar constitui o încălcare a libertății de exprimare garantate de art. 10 al Convenției Europene.
96. Instanța constată că pretențiile reclamanților, Cereș Irina și S.R.L. „Realchimie & CC", privind constatarea caracterului fals și defăimător al informațiilor și relatărilor publicate și răspândite de către Rotaru Ion prin intermediul mesajelor SMS, expediate la data de 27 iunie 2022 de la numărul de telefon +***** către un cerc larg de persoane, sunt netemeinice, din următoarele considerente.
97. Analiza conținutului mesajelor arată că acestea conțin în principal judecăți de valoare și opinii personale, formulate într-un context polemic și moralizator, referitoare la presupusele acțiuni ale defunctului Cereș Eduard și ale altor persoane implicate. Afirmațiile precum: „Cereș Eduard a săvârșit o crimă, în rezultatul căreia cet. *****, prin înșelăciune, act de escrocherie, ar fi fost deposedat de casa care îi aparținea de pe *****, mun. Chișinău"; „Cereș Eduard ar fi fost organizatorul acestei crime, iar Corovai Iurie, *****,***** i-ar fi fost complice la comiterea ei", nu sunt susținute de probe obiective sau hotărâri judecătorești definitive, nefiind astfel afirmații de fapt dovedite, ci opinii subiective ale autorului, ceea ce le exclude din categoria informațiilor susceptibile de a constitui defăimare în sens legal.
98. Solicitarea privind obligarea pârâtului la dezmințirea publică a acestor informații este de asemenea neîntemeiată, întrucât mesajele transmise reflectă opinii personale și judecăți de valoare, care nu pot fi dovedite ca fiind false în mod obiectiv și, conform jurisprudenței CEDO (Lingens c. Austria, De Haes și Gijsels c. Belgia, Jerusalem c. Austria), sunt protejate de art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului privind libertatea de exprimare.
99. Referitor la solicitarea reclamanților cu privire la încasarea prejudiciului moral, instanța relevă că art. 2036 alin. (1) Cod civil al RM statuează că, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

100. Cu privire la pretențiile subsecvente formulate de reclamanții Cereș Irina și S.R.L. „Realchimie & CC”, privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 75.000,00 lei pentru Cereș Irina și 50.000,00 lei pentru S.R.L. „Realchimie & CC”, instanța reține că, potrivit art. 19 alin. (1) din Codul civil al Republicii Moldova, repararea prejudiciului nepatrimonial poate fi solicitată exclusiv de persoana ale cărei drepturi sau interese recunoscute de lege au fost efectiv lezate.

101. În speță, instanța constată că nu există probe care să demonstreze încălcarea unui drept nepatrimonial al reclamanților Cereș Irina și S.R.L. „Realchimie & CC”, precum și lipsa dovezilor privind producerea unui prejudiciu moral. Având în vedere aceste circumstanțe, instanța apreciază că pretențiile referitoare la prejudiciul moral sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse.

102. Conform art. 20 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 64 din 23.04.2010 privind libertatea de exprimare și răspunderea pentru defăimare, acțiunea pentru defăimare poate fi introdusă în numele persoanei decedate doar dacă aceasta nu a înaintat anterior o acțiune privind defăimarea. Totuși, persoana interesată care acționează în locul defunctului nu are dreptul de a solicita compensarea prejudiciului moral.

103. Astfel, chiar dacă Cereș Irina a depus cererea de chemare în judecată în numele defunctului Cereș Eduard, conform normei prevăzute la art. 20 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 64/2010, aceasta nu are dreptul de a solicita compensarea prejudiciului moral pentru defunct, iar acțiunea în acest sens trebuie respinsă ca neîntemeiată.

104. În consecință, având în vedere lipsa probelor care să demonstreze existența unui prejudiciu moral efectiv, instanța reține că pretenția reclamanților privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 75.000,00 lei pentru Cereș Irina și 50.000,00 lei pentru S.R.L. „Realchimie & CC” este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

105. Instanța notează că, potrivit jurisprudenței naționale și practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, acordarea reparației morale presupune dovedirea clară a prejudiciului suferit. Simplă invocare a unor afirmații considerate jignitoare, în lipsa unor probe concrete care să ateste efectele negative asupra vieții personale, reputației sau imaginii, nu poate constitui temei pentru acordarea despăgubirilor.

106. În aceste circumstanțe, instanța de judecată investită cu examinarea litigiului deferit judecății în prezenta speță, nu poate găsi o altă elucidare a cazului decât cea clarificată mai sus, de vreme ce concluzia instanței este consecința dedusă în urma prezentării probelor de către părți și examinate în cadrul ședinței de judecată, or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) sprijinite cu dispoziția art. 119 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună și se prezintă de către părți.

107. Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată instanța reține că în conformitate cu art. 94 Cod de procedură civilă al RM, instanța judecătorească obligă partea care a

pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

108. Sensul normei procedurale enunțate mai sus se rezumă la faptul că pot fi compensate doar cheltuielile de judecată suportate de partea care a avut câștig de cauză. Cu referire la speța dedusă judecății, se reține că instanța a constatat netemeinicia acțiunii depuse de Cereș Irina și S.R.L.”Realchimie&CC” motiv pentru care cerința de compensare a cheltuielilor de judecată urmează a fi respinsă ca subsecventă.

109. În aceste circumstanțe, instanța de judecată investită cu examinarea litigiului deferit judecății nu poate găsi o altă elucidare a cazului decât cea clarificată mai sus, de vreme ce concluzia instanței este consecința dedusă în urma prezentării probelor de către părți și examinate în cadrul ședinței de judecată, or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) sprijinite cu dispoziția art. 119 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună şi se prezintă de către părți.

110. În sensul dezbaterii argumentelor invocate în cadrul ședințelor de judecată, instanța consideră relevant avizul nr. 11 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, în care se menţionează că, obligaţia instanţelor de a-şi motiva hotărârile nu trebuie înţeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat în sprijinul unui mijloc de apărare ridicat. Întinderea acestei obligaţii poate varia in funcţie de natura hotărârii. În conformitate cu jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanţă, precum şi de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale şi de practicile diferite privind prezentarea si redactarea sentinţelor şi hotărârilor în diferite state. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

111. În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 CPC al RM, instanța de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de către Cereș Irina și S.R.L.”Realchimie&CC” împotriva lui Rotaru Ion cu privire la dezmințirea informației defăimătoare, apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

Hotărîrea este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul centru).

Preşedintele şedinţei
judecătorul **Brăgaru Alina**